

Documentnummer	
Onderwerp	Opheffing IWGM
Datum raadsvergadering	16 december 2021
Raadscommissie	Samenleving
Datum raadscommissie	7 december 2021
Programma	Sociale en maatschappelijke Dienstverlening
Portefeuillehouder	drs. K. Peters

Opheffing GR IWGM

Inleiding

Uw raad besloot in 2017 tot het vereenvoudigen van de bestuursstructuur van de Intergemeentelijke Werkvoorziening Gennep, Mook en Middelaar (IWGM) en dat heeft geleid tot de vorming van de Bedrijfsvoeringsorganisatie IWGM. U heeft ons destijds verzocht om na 4 jaar na te gaan of verdere vereenvoudiging mogelijk is. Het bestuur van de IWGM heeft daar onderzoek naar laten doen en het bestuur ziet mogelijkheden. Ons college en uw raad ontvingen in verband daarmee een voorstel om de IWGM per 1 januari 2023 op te heffen.

Voorstel

1. In te stemmen met het voorstel van het bestuur van de IWGM om in principe de IWGM per 1 januari 2023 op te heffen en daarbij voor de bestuurlijke vormgeving te kiezen voor model 2 uit het Eindrapport quickscan IWGM en voor de financiële afrekening te kiezen voor Mogelijkheid 4 aangepast uit het Memo mogelijkheden vormgeving financiële afspraken rond WSW INTOS
2. Ermee in te stemmen dat wij met de gemeente Gennep een convenant sluiten over de financiële lasten vanaf het jaar 2023.
3. Ons college de opdracht te geven de nodige activiteiten en (formele) stappen te ondernemen.

Beoogd effect

- Een solide, duurzame en betaalbare werkring realiseren voor personen met een Wsw¹-indicatie.
- De bestuurlijke en ambtelijke belasting in verband met de uitvoering van de Wsw structureel terug te dringen tot een minimum.
- Een organisatorische structuur realiseren die past bij de (financiële) belangen van onze gemeente en die van de gemeente Gennep.
- Op lange termijn een structurele besparing op de kosten van de Wsw realiseren.

---

¹ Wet sociale werkvoorziening

Argumenten

1.1 Wij moeten mensen met een Wsw indicatie duurzaam een werkring bieden

Onze gemeente is op grond van de Wsw verplicht om aan inwoners met een Wsw-indicatie duurzaam een werkring te bieden. Daarvoor werd destijds de GR IWGM opgericht als formele werkgever, waarbij de uitvoerende taken en het werkgeverschap -op basis van een aanwijzingsbesluit- werden overgedragen aan de Stichting INTOS. Stichting INTOS voert dit al jaren naar volle tevredenheid uit en kan dit ook in de toekomst blijven doen. Het voorstel om de IWGM op te heffen brengt daar geen verandering in. Het formele werkgeverschap gaat na de opheffing van de IWGM van rechtswege over naar onze gemeente en wij delegeren dat direct met een aanwijzingsbesluit aan INTOS.

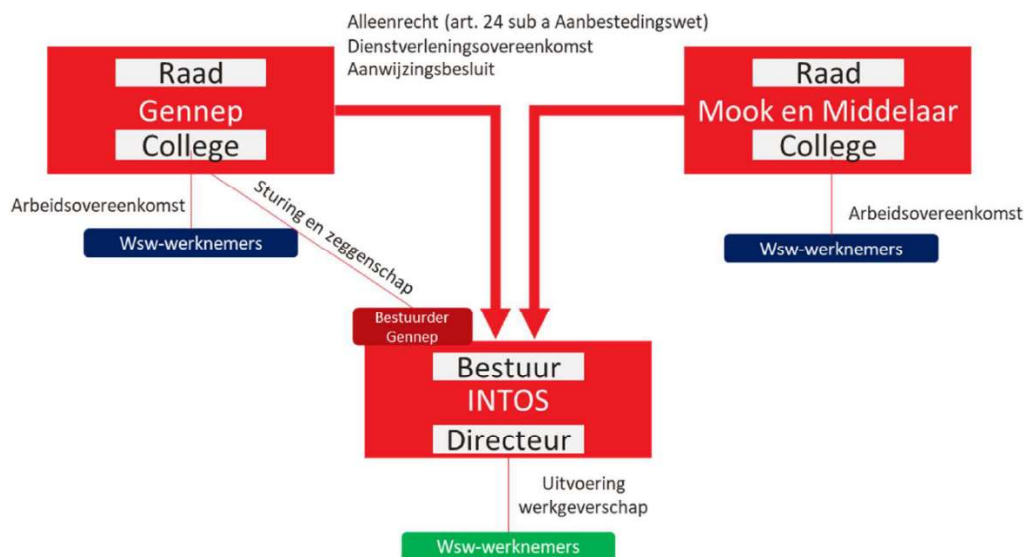
Voor de Wsw-medewerkers (ook die bij ons gedetacheerd zijn) verandert er daardoor niets; zij blijven bij INTOS werken onder dezelfde arbeidsvoorwaarden en cao Wsw. Wij sluiten met INTOS een dienstverleningsovereenkomst en waarborgen een duurzame en solide werkring voor de Wsw-ers.

1.2. Wij willen de bestuurlijk en ambtelijke belasting terugdringen

Wij kwamen in 2017 al tot de conclusie dat de bestuurlijke en ambtelijke belasting van de gemeenschappelijke regeling (GR) IWGM te zwaar was. De eerste stap was het realiseren van de Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) waardoor de bestuurlijk en ambtelijke belasting al is teruggedrongen. Maar de IWGM brengt jaarlijks de werkzaamheden van de P&C-cyclus met zich mee en de vraag is of dat wel nuttig en noodzakelijk is, zeker gezien het geringe financiële en bestuurlijke belang van onze gemeente. Zoals uw raad in 2017 heeft verzocht, heeft het bestuur van de IWGM onderzoek laten doen naar mogelijkheden om de bestuurlijke en ambtelijke belasting verder terug te dringen. Het bestuur komt tot de conclusie dat het opheffen van de IWGM daarvoor de beste oplossing is en doet daarvoor een voorstel (bijlage 1). Dit brengt voor onze gemeente de bestuurlijke en ambtelijke belasting vanaf 2023 nagenoeg op nihil.

1.3 Wij moeten een passend bestuurlijk model kiezen

Ons belang in INTOS is zeer klein ten opzichte van dat van de gemeente Gennep. De gemeente Gennep benut INTOS niet alleen voor de Wsw maar ook voor alle re-integratietaken op grond van de Participatiewet, (arbeidsmatige) dagbesteding en trajecten voor inburgeringsplichtigen. Daarnaast voert INTOS opdrachten uit voor o.a. UWV. De huidige bestuurlijke constructie past niet bij dit grote verschil in belangen. Het bestuur van de IWGM heeft door iROKO onderzoek laten doen naar de vormgeving van opheffing van de GR IWGM en de gevolgen daarvan. U treft het onderzoeksrapport als bijlage 2 aan. Het bestuur van de IWGM stelt voor te kiezen voor model 2.

Raadsvoorstel

Daarbij wordt de IWGM opgeheven, de gemeente Gennep wordt de bestuurder van INTOS en wij sluiten met INTOS een dienstverleningsovereenkomst af voor de uitvoering van de Wsw. Dit model past naar onze mening het beste bij de financiële verhoudingen en de belangen van de beide gemeenten. De keuze brengt met zich mee dat de verantwoordelijkheden en bevoegdheden, maar ook de (financiële) risico's, geheel bij de gemeente Gennep komen te liggen.

1.4 We moeten een systeem kiezen om financieel af te rekenen

Het opheffen van de GR IWGM heeft uiteraard financiële gevolgen. Onderzoeksbureau iROKO heeft op verzoek van het bestuur van de IWGM varianten uitgewerkt (bijlage 3). Dit is uitgevoerd op basis van de gegevens over het jaar 2020.

1.4.1 Mogelijkheid 4 aangepast

Het bestuur van de IWGM en iROKO adviseren te kiezen voor de aangepaste mogelijkheid 4:

1. Wij rekenen per jaar de kosten met INTOS af op basis van subsidieresultaat (totale loonkosten van de Wsw-ers minus de rijkssubsidie).
2. Het operationeel resultaat/risico van INTOS komt geheel ten gunste/laste van de gemeente Gennep.
3. Om het operationeel risico voor INTOS te dempen gunnen wij, net zoals nu al het geval is, onze groenopdrachten aan INTOS² tenzij dit in strijd komt met de regels voor inkoop en aanbesteding.
4. Wij betalen geen risico-opslag voor een eventueel nadelig operationeel resultaat van INTOS noch een vergoeding als gevolg van de krimp van het aantal Wsw-medewerkers.

1.4.2 Argumenten voor Mogelijkheid 4 aangepast

- a. Deze mogelijkheid sluit het beste aan bij de keuze voor het bestuurlijke model. Gennep is de bestuurder en draagt als enige verantwoordelijkheid en risico voor het operationele resultaat.
- b. Deze variant is het zuiverst omdat we uitsluitend afrekenen op basis van Wsw-middelen zonder vermenging met andere geldstromen.
- c. Deze variant is helder en duidelijk, makkelijk uit te leggen en behoeft geen correctie of aanpassing in de komende jaren.
- d. Deze variant biedt onze gemeente meerjarig zekerheid over de kosten van de Wsw.
- e. Met deze variant realiseren wij op de lange termijn een bezuiniging ten opzichte van de meerjarige begroting.

1.4.3 Mogelijkheid 4 geeft herverdeeffecten

Uit het onderzoek op basis van de gegevens over 2020 blijkt dat Mogelijkheid 4 voor onze gemeente ongunstige herverdeeffecten geeft voor de jaren 2023 en 2024. In de onderhandelingen met de gemeente Gennep hebben we daarover een compromis gesloten waarbij we deze effecten (ook weer gebaseerd op de gegevens over 2020) ieder voor de helft opvangen. De bijdrage voor onze gemeente komt in 2023 daardoor op € 98.533 en voor het jaar 2024 op € 93.080.

2. Wij sluiten een convenant met de gemeente Gennep

De afspraken over de financiële verhoudingen en afrekening zijn vastgelegd in de GR. Zodra deze wordt opgeheven komen deze afspraken te vervallen. Daarom is het nodig daarvoor een nieuw document op te stellen. Wij sluiten op het moment van opheffing van de GR met de gemeente Gennep een convenant.

3. De opheffing vraagt voorbereiding en uitvoering

---

² Het geldende beleid voor inkoop en aanbesteding biedt voldoende mogelijkheden om dit te waarborgen

Raadsvoorstel

Het opheffen van een gemeenschappelijke regeling vraagt de nodige voorbereiding. Wij zullen samen met de gemeente Gennep en de secretaris van de IWGM de vereiste stappen zetten om uiteindelijk de GR daadwerkelijk op te heffen. U kunt o.a. denken aan het opstellen en afwickelen van een liquidatieplan, regelen van formeel werkgeverschap en publicatie. iROKO heeft een schematisch overzicht van al deze activiteiten in het rapport opgenomen.

	Maand															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Opstellen collegevoorstel en raadsvoorstel opheffing GR																
Besluit tot opheffing door beide colleges en gemeenteraden																
Bestuur IWGM: draagt zorg voor opstellen liquidatieplan, inclusief verdeling liquidatiesaldo tussen gemeenten																
Bestuur IWGM vraagt zienswijze aan colleges en raden op liquidatieplan																
Bestuur IWGM vraagt advies personele gevolgen aan de ondernemingsraad																
Bestuur IWGM; draagt zorg voor verwerking zienswijzen colleges en raden en advies OR in liquidatieplan																
Geregeld meenemen ondernemingsraad																
Bestuur IWGM stelt definitief liquidatieplan vast																
Voorbereiding overdracht (werkgeverschap Wsw)																
Afsluiten sociaal convenant/overgangsprotocol met vakorganisaties																
Afstemmen met Belastingdienst (overgang onderneming) in verband met belastingvrij kunnen uitkeren jubileumgratificaties																
Gemeente Gennep: informeren gedeputeerde staten																
Gemeente Gennep: publicatie in staatscourant																
Datum opheffing GR en overdracht																
Overdragen archiefbescheiden																
Afwikkelen rechten en verplichtingen conform liquidatieplan																

Kanttelingen

De voorbereidingen voor de opheffing zullen in 2022 extra ambtelijke inzet vragen en ook de inhuur van experts. Voor dat laatste is in de begroting van INTOS € 21.000 gereserveerd.

Participatie

Wij hebben de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) om advies gevraagd. Onze adviesvraag was wat aan de late kant. Daardoor slaagde de ASD er niet in om vóór 25 november 2021 een advies uit te brengen. U ontvangt het advies van de ASD als nagekomen stuk.

Financiën

De bijdragen vanaf 2023 zijn gebaseerd op het berekende subsidieresultaat; totale loonsom minus rijks subsidie. De afname van de populatie brengt daling van het subsidieresultaat teweeg. Deze afname is behoudend gecalculeerd; uitsluitend op basis van het bereiken van de AOW-leeftijd. De populatie kan sneller dalen als gevolg van bv verhuizing of overlijden. Toename is niet meer mogelijk omdat de Wsw is afgesloten voor nieuwe kandidaten. In het memo geeft dit het volgende overzicht.

Per gemeente afrekenen	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Gennep	-331.523	-235.632	-105.792	31.437	44.720	58.514	85.665	94.616	105.470
Mook en Middelaar	-107.067	-96.160	-79.494	-46.409	-44.716	-43.196	-44.933	-45.672	-40.099
Totaal	-438.590	-331.792	-185.285	-14.972	3	15.318	40.732	48.943	65.371

Het onderzoek is gebaseerd op de gegevens over 2020. Daarna zijn er echter nog wijzigingen doorgevoerd in onze begroting vanaf 2021. Daarom geven wij hierna schematisch weer wat de meerjarige ontwikkelingen rond de IWGM zijn geweest en wat het effect op onze begroting zal zijn vanaf 2023 na opheffing van de IWGM.

Raadsvoorstel

Omschrijving	Begroting/wijziging	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Bijdrage exploitatie	Primitief begroot	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000
Beheers kosten	Primitief begroot	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
Bijdrage exploitatie	Taakstelling zorap 2020 meerjarig	-18.000	-18.000	-18.000	-18.000	-18.000	-18.000	-18.000	-18.000
Bijdrage exploitatie	Taakstelling zorap 2021 incidenteel		-11.000						
Bijdrage exploitatie	Bijstelling begroting IWGM 2022			-17.000	-22.000	-22.000	-22.000	-22.000	-22.000
Beheers kosten	Bijstelling begroting IWGM 2022			-2.700	-2.700	-2.700	-2.700	-2.700	-2.700
Saldo		99.000	88.000	79.300	74.300	74.300	74.300	74.300	74.300
Afrekening op basis van subsidie resultaat na opheffing IWGM					98.533	93.080	79.494	46.409	44.716
Verschil					-24.233	-18.780	-5.194	27.891	29.584

Communicatie

INTOS zorgt voor alle in- en externe (verplichte) communicatie en betreft de eigen OR bij dit proces. Wij informeren onze eigen OR.

Uitvoering

Na uw akkoord pakken wij, samen met de gemeente Gennep en de secretaris van de IWGM, de activiteiten op die nodig zijn om de IWGM op te heffen en het liquidatieplan volledig af te wikkelen. Opheffing van de IWGM heeft van rechtswege tot gevolg dat wij weer het werkgeverschap krijgen. Wij delegeren dat direct met een aanwijzingsbesluit aan INTOS die daarmee alle werkgeverstaken uit kan voeren, net zoals dat nu ook het geval is. Voor het overige heeft dit geen gevolgen voor de Wsw-medewerkers en ook niet voor onze bedrijfsvoering.

Bijlage(n)

1. Voorstel toekomst IWGM/INTOS
2. Eindrapport quickscan IWGM
3. Memo mogelijkheden vormgeving financiële afspraken rond WSW INTOS
4. Concept raadsbesluit opheffing IWGM

Mook, 23 november 2021

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar,

De gemeentesecretaris
Drs. J.J.P. van den Heuvel

De burgemeester
mr. drs. W. Gradisen

